

DUALITATS, MIL·LIGRAMS D'ESPERANCES I PORS. CREENCES I TRANSICIONS DE LES PERSONES QUE VIUEN AMB TRACTAMENT ANTIRETROVIRAL

El passat dia 30 de setembre la Sra. Lourdes Mestres, professora de l'ESIM i membre del grup de recerca GRENFIC-HIV, va defensar la seva tesina titulada : "Dualitats, mil·ligrams d'esperances i pors. Creences i transicions de les persones que viuen amb tractament antiretroviral" dins del marc de la 1a. Edició del Màster oficial interuniversitari en Innovació i Recerca en Cures Infermeres 2013-2014, de la Universitat Autònoma de Barcelona, Escola Superior d'Infermeria del Mar, Universitat Ramon Llull, Escola Universitària d'Infermeria Sant Joan de Deu i Escola Universitària d'Infermeria i Fisioteràpia Gimbernat.

La construcció social de la infecció per VIH-sida i els tractaments ARV, es basen en concepcions culturals dinàmiques i dispars, que provoquen una gran diversitat de creences, discursos i pràctiques, materialitzades en estratègies adaptatives per integrar la gestió de la medicació a les vides dels afectats. A pesar de la millora de les terapèutiques, la medicació ocupa la centralitat de la vida de les persones que viuen amb VIH-sida, generant dificultats importants en la gestió de la quotidianitat. Amb tot, les recomanacions internacionals (OMS, 2004) defensen una adhesió del 95% per garantir l'eficàcia terapèutica del tractament, però diferents estudis revelen dades de compliment molt allunyades de les desitjables.

Amb la finalitat de conèixer les causes culturals i socials que podrien estar influenciant aquests resultats, es va realitzar un estudi qualitatiu basat en el mètode de les comparacions constants, l'interaccionisme simbòlic i el marc infermer de la Teoria de les Transicions de Alaf I. Meleis (1996). L'objectiu va ser explorar els processos de canvi i adaptació de les persones afectades a partir de conèixer i interpretar les seves vivències, les seves creences i les transicions vinculades a la gestió dels ARV. El treball de camp es va fer a partir d'entrevistes presencials, individuals i en profunditat.

Els resultats preliminars obtinguts evidencien que aquestes persones viuen en transicions múltiples, simultànies, complexes i oscil·lants cap a una "normalitat" desitjada, entre un contínuum d'esperances i pors degudes principalment a la percepció de cos dominat, al "procés de normalitat" en construcció, al tenir la percepció d'una vida exposada a interessos múltiples i als dilemes adaptatius que els hi generen les incerteses i els reptes complexes i difícils d'assumir.

Respectar i incorporar la veu dels afectats a les decisions de salut, pot ajudar-nos a prendre consciència de la multiplicitat de situacions coexistents que requereixen dissenyar cures infermeres individualitzades, consensuades i coherents amb els codis culturals dels afectats, per tal de fomentar transicions complertes i satisfactòries, millorant la incertesa i la percepció de les persones afectades, i respectant el seu dret a decidir.

Lourdes Mestres i Camps
3 novembre 2014